

IZVEŠTAJ O PRAĆENJU POLITIKE

Inkluzija dece sa
smetnjama u
razvoju u
preduniverzitets
kom obrazovanju

Opština Gnjlane

Autor: Ensar Shaqiri

Recenzija: KYC Kosova

Dizajn: Sh.P.K. "SUKI"

"Social Urban Innovation Kosova"

Autorska prava © 2025. Kosovar Youth Council (KYC).

Sva prava zadržana. Ovaj dokument je vlasništvo KYC-a, stoga je svako kopiranje, korišćenje materijala u celini ili delimično bez navođenja izvora ili bez prethodne dozvole KYC-a zabranjeno.

Inkluzija dece sa smetnjama u razvoju u preduniverzitetskom obrazovanju

Opština Gnjilane - primer slučaja

Ovaj izveštaj je izrađen uz finansijsku podršku Programa UINCEF Kosovo, IOM Kosovo i Fonda za izgradnju mira, kao proizvod inicijative koju su sproveli KYC Kosovo i Studentski savet Obilića.

Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne odražavaju nužno stavove autora/recenzenata, KYC-a ili donatora.

Uvod

Pravo na obrazovanje je temeljno za svako dijete, uključujući i djecu s invaliditetom. Na Kosovu, pravni i politički okvir ima za cilj osigurati inkluzivno obrazovanje, uključujući jasne mjere za potporu akademskom i društvenom razvoju te djece. Uključivanje djece s invaliditetom u obrazovanje sustav zahtjevi jedan višeslojni pristup, uzimanje u račun pravni, institucionalni, i praktične aspekte kako bi se osiguralo odgovarajuće okruženje za učenje i razvoj. Međutim, ispunjavanje ove obveze je često ugrožen po razni faktori, takav kao nedostatak iz čovjek resursi u institucije, nedostatak namjenski prostori, nedovoljna infrastruktura i drugi čimbenici.

Kako bi se osiguralo učinkovito praćenje politika uključivosti, ovaj dokument analizira trenutno stanje uključivog obrazovanja u Gnjilanu, uključujući relevantno zakonodavstvo, odgovorne institucije i glavne izazove. okrenut po djeca s invaliditet. The dokument također ciljevi do predložiti strategije za poboljšanje provedbe postojećih politika i davanje preporuka za budućnost, uključujući poboljšanja u infrastruktura, čovjek resursi, i institucionalni podrška i vani.

Inkluzivno obrazovanje nije samo zakonska obveza, već i bitan moralni aspekt za jednak razvoj djece s teškoćama u razvoju.

Metodologija

Praćenje je provedeno kombiniranim istraživačkim pristupom, uključujući nalaze iz društvenih mreže i online mediji (općinski portali), intervju s ključnim dionicima i istraživanje dokumenata. Korištene metode uključuju:

Istraživanje iz službenik dokumenti (Radni stol Istraživanje): Razumjeti pravni, politički i strateški okvir u vezi s to/to/to uključenje iz djece s invaliditet. Ključ dokumenti pregledano:

- **Pravo Ne. 04/L-032 na Preduniverzitetsko obrazovanje Obrazovanje u Kosovo:** Definira načela inkluzivnog obrazovanja.
- **Upravni Upute 23/2013 na Resurs Centri;**
- **Upravni Upute Ne. 02/2024** (kojom se mijenja Upravna uputa (MAHT) Ne. 16/2027) **o pedagoškoj procjeni za djecu s posebnim obrazovnim potrebama .**
- **Strateški Plan za Inkluzivno Obrazovanje (2021.–2026.):** Bavi se mjerama za integraciju djece s invaliditetom.
- **Individualni obrazovni plan (IOP)** i to/to/to vodič za izrada crteža to/to/to pojedinac obrazovanje plan za djecu s posebnim obrazovnim potrebama: usmjeren je na razvoj i podršku obrazovanju djece s teškoćama u razvoju.
- **Nacionalni Obrazovanje Strategija (2022. – 2026.):** Setovi ciljevi za pristupačan i kvaliteta obrazovanje.
- **Plan razvoja obrazovanja (2023. – 2026.) za općinu Gnjilane:** Utvrđuje općinsko obrazovanje ciljevi poravnati s to/to/to Ministarstvo iz Obrazovanje.

Intervjui s ključ zainteresirane strane: Strukturirani intervjui provedeni su kako bi se procijenilo stvarno stanje institucija i procesa vezanih uz inkluzivno obrazovanje.

Analiza na društveni mreže i online mediji: Istražite online izvore poput intervju, javnih rasprava, događaja na društvenim mrežama, podcasta i konferencija za novinare relevantnih za inkluzivno obrazovanje u općini.

Analiza iz Postojeći Pravila i Implementacija u Vježbanje

Državne institucije uspostavile su dokumente za upravljanje slučajevima djece s invaliditetom, ali ne na vrlo specifične načine. Zakoni i administrativne upute često su u suprotnosti s praksom, posebno u slučajevima koji se tiču školske infrastrukture. Provedba ovih politika je ograničena zbog nedostatka potrebnih resursa i nedostatka obuke uključenih strana.

Pravo Ne. 04/L-032 na Preduniverzitetsko obrazovanje Obrazovanje u Kosovo. Ovaj zakon adrese i regulira predsvučilišno obrazovanje od razina ISCED 0 do 4, uključujući obrazovanje i osposobljavanje za djecu i odrasle, te izričito uključuje osobe s invaliditetom. Zakon izričito navodi da općine moraju besplatno osigurati, sigurno, i prikladno prijevoz za djeca s invaliditet ili učenje poteškoće predstaviti općinske škole. U praksi, ovaj prijevoz ne postoji, što doprinosi nevoljkosti obitelji da šalju osobe s invaliditetom na daljnje obrazovanje. Osim toga, spomenuti zakon propisuje da je Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT) dužno pružiti pomoć kako bi se osigurala podobnost. iz škola zgrade i oprema prema do međunarodni standardi za zdravlje i sigurnost i radi zaštite okoliša, kako bi se jamčio pristup studentima s invaliditetom i pružila pomoć uređaji do podrška inkluzivno obrazovanje. The općina, međutim, da li Ne dovoljno pretraživati pomoć od to/to/to Ministarstvo za to/to/to montaža iz dizala i pristupačan toaleti za koristiti po osobe s invaliditet. Ovaj nedostatak podrške rezultira ograničenim pristupom laboratorijima i posebnim učionicama u školskim zgradama.

Obrazovanje Razvoj Plan (2023. – 2026.) za to/to/to općina iz Gnjilane. Ovaj dokument vlada dugoročno planiranje fokusiranjem na četiri glavna prioritetna područja, u kojima nema posebnog fokusa na osobe s invaliditetom. The plan govori samo u general uvjeti oko obraćanje ovaj područje. Da bilješke da napori Poduzete su mjere za poboljšanje pristupa i podrške tim učenicima, poput z apošljavanja asistenata i pokrivanja nekih potreba u školama. Međutim, nekoliko izazova ostaje neriješeno. Mnogi učitelji nemaju odgovarajuću obuku do raditi s djeca s invaliditet, izrada da teško do prilagoditi se nastava metode. Iako to/to/to općina postoji nastavak zaposlenost podrška osoblje na jedan dobro tempo, to/to/to broj iz takav Broj osoblja i dalje je vrlo nizak u usporedbi sa stvarnim potrebama. S obzirom na mali broj pomoćnog osoblja, Provedba politika i smjernica za inkluziju je spora i u praksi nije baš učinkovita.

Individualni obrazovni plan (IOP) i Vodič za izrada crteža to/to/to pojedinac obrazovanje plan za djeca s posebnim obrazovnim potrebama. Individualni obrazovni plan (IOP) je dokument usmjeren na obrazovni razvoj i podršku djeci s teškoćama u razvoju. Ovaj vodič pruža upute za izradu personaliziranog obrazovanje plan za ovi djeca, pokrivenost pedagoški, rehabilitacija, i aspekti podrške. Obrazovanje vaše djece zahtijeva opsežnu suradnju između škola, roditelja i drugih institucija, ali u praksi ta koordinacija nedostaje. Roditelji često nemaju dovoljnu podršku da aktivno doprinesu obrazovanju svoje djece. Štoviše, kako bi bili aktivni sudionici u obrazovanju svog djeteta, roditeljima je potrebna obuka ili savjetovanje o tome kako mogu pomoći u razvoju vještina svog djeteta. Međutim, takvi programi su potpuno odsutni.

Praćenje otkriva da:

- Psiholozi i pomoćno osoblje su preopterećeni i ne mogu da pruže kontinuiranu podršku svim učenicima kojima je potrebna.
- U slučajevima kada u školama ima učenika sa invaliditetom, učenici nisu obavješteni i ne dobijaju nikakvu obuku o tome kako da se ponašaju, da pokušaju da ih integrišu u društvo ili da im pomognu u svakodnevnim zadacima.
- Uprkos činjenici da važeći zakoni i dokumenti ne obrađuju detaljno suštinska pitanja kao što su nagibi, većina škola ima pristup za učenike sa invaliditetom (nagibi). Međutim, ovaj pristup je ograničen samo na učionice na prvom spratu, što im onemogućava da učestvuju u laboratorijama ili nastavi na drugim spratovima, u odsustvu lifta koji škola mora da ima da bi ispunila infrastrukturne uslove za decu sa invaliditetom.
- Skoro u nijednoj školi nema toaleta pogodnih za osobe sa invaliditetom.
- Školsko osoblje ne vodi računa posebno da se laboratorijske prostorije nalaze na prvim spratovima, kako bi se omogućio pristup svima.
- Nedostatak saradnje između škola i zdravstvenih službi.

Napredak, Poboljšanja i Dobro Prakse

The Općina iz Gnjilane, u usporedbi do ostalo općine, je performanse dobro u pružanje uvjeti za osobe s invaliditetom. Preporučuje se nastavak dobrih praksi i inicijativa utvrđenih praćenjem politika:

- Općina Gnjilane surađuje s drugim organizacijama kako bi poboljšala uvjete i postigla ciljeve. Na ovaj način su u školi "Musa Zajmi" u Gnjilanu osigurani svi potrebni uvjeti.
- U to/to/to Tehnički Visoko Škola, jedan laboratorija bio je preselio iz to/to/to drugi kat do to/to/to prvi kat kako bi svi studenti, bez razlike, mogli pohađati laboratorijske vježbe.
- The Općina iz Gnjilane postoji bio je procijenjeno po UNICEF kao jedan model za podržavajući djeca sa posebnim potrebe.
- Općina organizira kampanje podizanja svijesti u suradnji sa školama, partnerskim organizacijama i institucijama.
- Tijekom posljednje 3 godine, općina Gnjilane zaposlila je ukupno 29 asistenata u nastavi (u usporedbi s početnih samo 3). To je postignuto zahvaljujući kapacitetima općine i partnerstvu s drugima. organizacije.
- Studenti imati uspostavljen psihologija klubovi, gdje razni problemi direktno povezan do studenti o njima se uči i obrađuju.
- The Općina iz Gnjilane postoji stvoreno i napravljeno operativni 6 resurs sobe.
- The Općina iz Gnjilane postoji digitalizirano jedan resurs soba, kao jedan prvi te vrste model u Kosovo.

Preporuke za Poboljšanje

Na temelju na to/to/to ključ nalazi iz to/to/to praćenje, to/to/to sljedeći koraci su preporučeno do poboljšati provođenje politika inkluzivnog obrazovanja u školama:

Politika Poboljšanja

- Izraditi akcijski plan za Gnjlane koji identificira specifične mjere za poboljšanje inkluzivnog obrazovanja na lokalnoj razini.
- Ojačati praćenje mehanizmi po uključujući redovan izvještavanje iz škole na napredak djece s invaliditetom.
- Razviti detaljan smjernice za Individualni obrazovni plan (IOP) i standardizirati njihova provedba u svim školama u Gnjlenu.

Kapacitet Zgrada

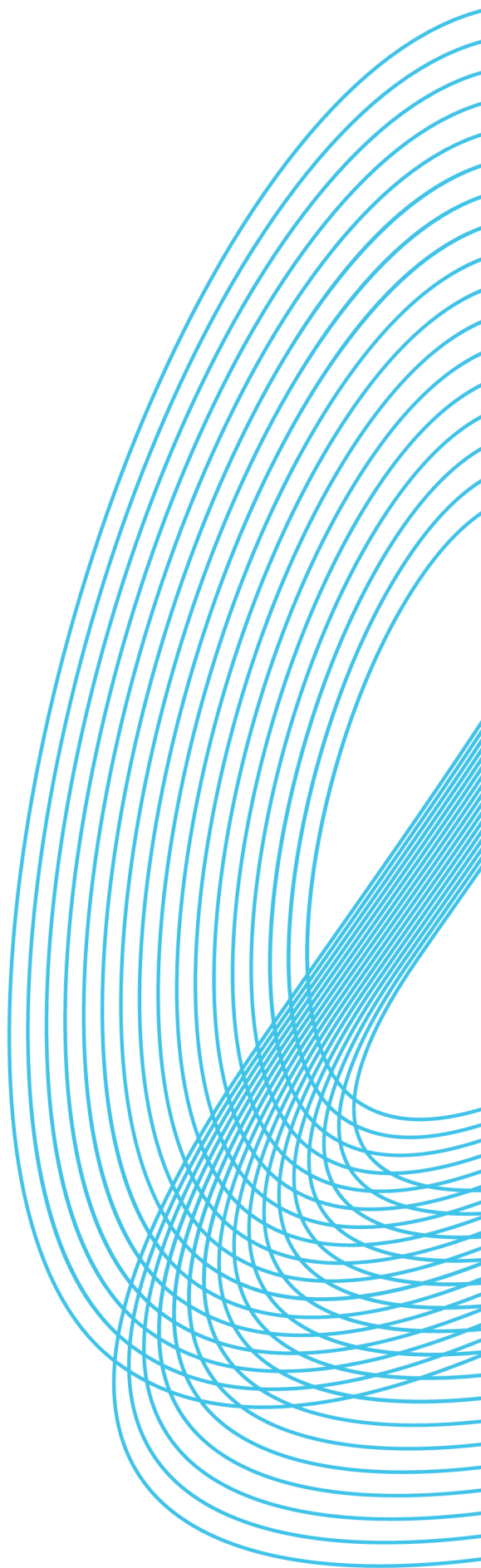
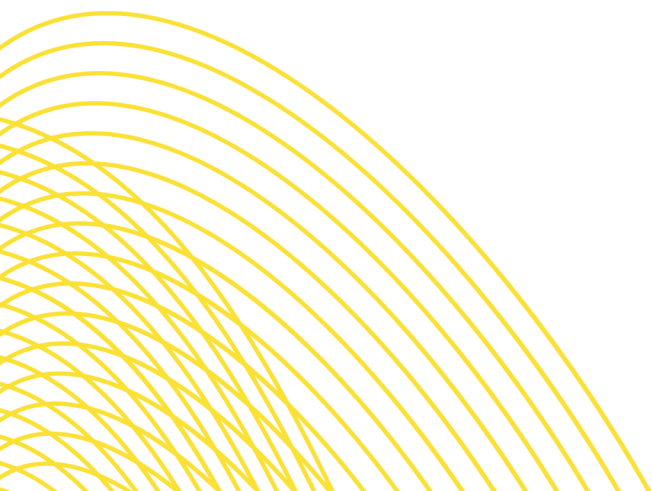
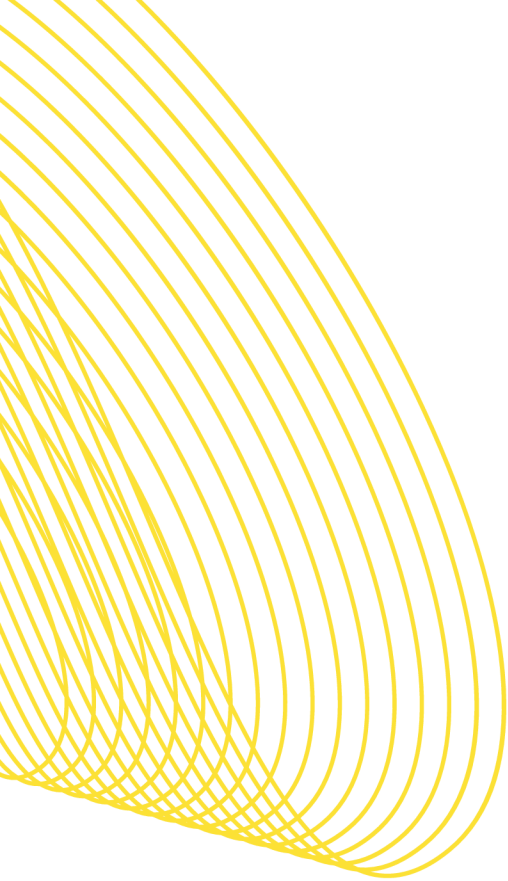
- Nastaviti rastući trend zapošljavanja pomoćnog osoblja. (U protekle 3 godine broj asistenata povećao se s 3 na 29 kako bi pružili izravnu pomoć djeci s invaliditetom.)
- Pružite neprekidno trening za učitelje i roditelje na inkluzivno obrazovanje metode i o upravljanju učionicama s različitim potrebama.
- Osnovati stručni centar za inkluzivno obrazovanje u Gnjlenu, koji će podržavati učitelje i škole resursima, obukom i savjetima.

Poboljšanje iz Infrastruktura

- Modernizirati škole u Gnjilanu kako bi se osiguralo da su svi školski objekti pristupačni djeci s invaliditetom.
- Instalirati rampe i dizala u sve škole da učini to Ne imati prikladno pristup za djeca s teškoćama u kretanju.
- Ako financiranje za dizala je nedostaje, nastaviti preseljenje laboratoriji do tlo podovi do kako bi se osiguralo sve studenti imati pristup, kao bio je gotovo u to/to/to tehnički visoko škola.
- Poboljšati prilagođen škola prijevoz do osigurati da djeca s invaliditet može pohađati školu bez prepreka.
- Nastaviti ekspanzija laboratoriji, personalizirano učenje prostori, i resurs sobe (povećanje) iz nijedan do 6 trenutno) do pomoć djeca s raznolik potrebe razviti praktičan vještine.

Zajednica Angažman i Suradnja

- Uspostaviti psihologija klubovi u sve općinski škole, vođen po studenti.
- Osnujte grupe za podršku roditeljima kako biste pomogli roditeljima djece s invaliditetom da razmjenjuju iskustva i dobiju stručnu podršku.
- Održavati blizu suradnja s nevladina organizacija i zdravlje institucije do pružiti usluge za djeca su invaliditet.
- Uključiti lokalna poduzeća i privatni sektor kako bi ponudili financijsku i tehnološku podršku školama i učenicima s invaliditetom.

Priština, 2025